Verslag bijeenkomst 1 burgerberaad schone stad

Bijeenkomst 1: kennismaken met elkaar en het onderwerp
Maandag 4 maart 2024, 17:30 – 21:30, Pakhuis de Zwijger te Amsterdam
Aantal aanwezige deelnemers: 129

Agenda:

1. Opening door de dagvoorzitter
2. Introductie van het programma
3. Kennismaken met het thema
    a. Presentatie Wendy de Wild
    b. Interview Stef le Fevre
4. Schoonheidsbeleving
5. Woord aan wethouder Rutger Groot-Wassink
6. Thema's bepalen
7. Afsluiting

1. Opening dagvoorzitter

Dagvoorzitter Menno van Tartwijk opent de eerste bijeenkomst van het burgerberaad schone stad. Hij begeleidt alle 6 bijeenkomsten samen met zijn collega's van bureau EMMA. Deze bijeenkomst staat in het teken van kennismaken met elkaar en het onderwerp.

Ook zijn er medewerkers van de gemeente Amsterdam en de Hogeschool van Amsterdam en Haagse Hogeschool aanwezig. Zij evalueren het burgerberaad en vragen een aantal keer hoe deelnemers het burgerberaad ervaren. We vragen deelnemers die niet mee willen doen aan het onderzoek dit aan ons aan te geven.

Menno legt vervolgens kort uit wat een burgerberaad is:

- Een burgerberaad een groep gelote mensen die samen een advies uitbrengen over een vraagstuk.
- De deelnemers leren meer over het onderwerp en laten zich informeren door (zelfgekozen) experts
- De deelnemers zijn geloot op onder meer leeftijd, woonplek en gender. Op die manier is de stad zo goed mogelijk vertegenwoordigd in het burgerberaad. vertegenwoordigt het burgerberaad Amsterdam in het klein.

De deelnemers van het burgerberaad zijn zelf verantwoordelijk voor het proces en het eindresultaat. Met andere woorden, de deelnemers komen samen tot adviezen en stemmen over de adviezen die het burgerberaad aan de gemeente overhandigt. Omdat EMMA veel ervaring heeft met de organisatie van burgerberaden helpen en ondersteunen zij het burgerberaad. Als deelnemers ideeën of voorstellen hebben, brengen we die in stemming en beslist de groep of we dit uit gaan voeren.

Menno drukte de deelnemers nogmaals op het hart dat ze alle vragen mogen stellen. De organisatie helpt de deelnemers gedurende het hele proces. Na elke bijeenkomst wordt er een verslag gedeeld op het deelnemersplatform. Ook wordt er tijdens elke bijeenkomst een foto- en videoverslag gemaakt. Ook deze vinden jullie terug op het platform.

Menno laat de voorpagina van het Parool (4 maart) zien en geeft aan dat de buitenwereld grote interesse heeft in het burgerberaad. Menno stelt voor om over de betrokkenheid van pers de volgende keer te stemmen. Ook maken we dan afspraken over hoe het burgerberaad op een goede manier tot een advies gaat komen.

Menno legt de keycords uit. Rood staat voor een gespreksleider, groen voor organisatie, blauw voor deelnemers en geel voor deelnemers die niet op de foto willen. Wil je bij de volgende bijeenkomsten niet of juist wel op de foto? Laat het weten aan iemand van de organisatie.

2. Introductie van het programma

De eerste bijeenkomst staat in het teken van kennismaken met elkaar en met het onderwerp. Bij de gesprekken met elkaar zijn er een aantal spelregels (zie presentatie). Aan het eind van de bijeenkomst stemmen de deelnemers op thema's die ze belangrijk vinden. Over deze thema's worden experts uitgenodigd om meer te komen vertellen.

Na elke bijeenkomst ontvangt het burgerberaad alle presentaties en de verslagen. De deelnemers hoeven dus niet (maar mag wel) mee te schrijven. Wel is er een notitieboekje voor elke deelnemer. Het notitieboekje, het papier en naamkaartjes zijn van gerecycled materiaal.

Naamkaartjes en keycords leveren de deelnemers na elke bijeenkomst in. De naamkaartjes krijgen de deelnemers na de laatste bijeenkomst mee naar huis en kunnen die planten in een pot (er zitten bloemzaadjes in het papier).

In de hal hangt een kaart waar je met een gekleurde sticker kunt aangeven of je jouw straat of buurt schoon vindt of niet. Dit herhalen we tijdens de laatste bijeenkomst om te zien of er verandering ontstaat. Een foto van deze kaart vinden jullie op het deelnemersplatform.

Vertrouwenspersoon
Als deelnemers zich onveilig voelen of er wordt een grens overgegaan, kunnen deze terecht bij Leontine Loudon. Haar e-mailadres is l.loudon@amsterdam.nl. Ook deze informatie staat op het deelnemersplatform.

3. Kennismaken met het thema

Om een eerste kennismaking met het thema 'schone stad' te maken, zijn er twee sprekers uitgenodigd.

Minicollege Wendy de Wild – voorzitter van het NVRD

Menno nodigt Wendy de Wild uit om een minicollege te geven over gemeentelijk afvalbeleid. Wendy de Wild is voorzitter van de Nederlandse vereniging voor afval- en reinigingsdiensten (NVRD).

De NVRD is de brancheverenigingvoor afval en reiniging voor gemeentes en maatschappelijke organisaties. De NVRD is een expert op het gebied van gemeentelijk afvalbeleid. Gemeentes kunnen terecht bij de NVRD met vragen over het inzamelen van afval en het schoonhouden van hun gemeente.

Wendy nodigt iedereen uit om vooral vragen te stellen wanneer dingen niet duidelijk zijn. "Het is

belangrijk om met elkaar in gesprek te gaan en dat de deelnemers alles goed begrijpen. De deelnemers moeten uiteindelijk met adviezen komen dus aarzel niet om vragen te stellen".

Wendy legt uit dat afval een enorm veelzijdig onderwerp is.

- Afval gaat niet alleen over het schoonhouden van de stad, maar bijvoorbeeld ook over klimaat, milieu en de productieketen. Wat kopen we? Hoeveel? En gooien we het niet te snel weg?
- Spullen die we vaak weggooien hebben nog **waarde**. Sommige apparaten kunnen nog door anderen gebruikt of gerepareerd worden.
- We kunnen afval ook waarde geven door het **gedrag** van mensen te beïnvloeden. Na de invoer van het statiegeld op blikjes zien we bijvoorbeeld dat er minder blikjes terechtkomen in het groen in de stad. Maar, we zien ook dat er prullenbakken door worden opengetrokken en er op die manier weer meer afval op straat terechtkomt.
- Wat voor de ene persoon waarde heeft, is dat voor een ander niet zo. Als iets waarde heeft, gaan mensen er op een andere manier mee om.
- Het waarde geven aan afval haakt ook in op dat we afval vaak ook als **grondstof** kunnen gebruiken. Dit kunnen we beter doen door afval te **scheiden**. Dit gaat beter wanneer mensen hiervoor beloond worden. Bijvoorbeeld door statiegeld toe te voegen aan verpakkingen. Want wat veel mensen niet beseffen is dat veel 'gewoon' afval nog gerecycled kan worden. Alleen restafval is waardeloos en maar heel weinig is echt restafval.

Vraag uit de zaal: *wat is dan precies restafval?*

- Wendy: restafval bestaat uit dingen waar we niks mee kunnen doen, dingen die niet meer als nieuw grondstof gebruikt kunnen worden. In theorie is veel afval niet echt restafval. Een luier is bijvoorbeeld restafval, maar papier, elektronica, hout, textiel, piepschuim en veel meer is geen restafval. Maar, om hier in de praktijk ook iets mee te doen moet het goed gescheiden worden door het in verschillende bakken te gooien of door naar de milieustraat te gaan.

Vraag uit de zaal: *in de jaren 80' had ik een klein groen emmertje voor groen afval. Waarom scheiden we in Amsterdam geen groen afval meer?*

- In het gros van Nederland buiten de vier grote steden wordt groen afval behoorlijk goed groen. In de stad is het nog niet zo makkelijk.

Interview met Stef le Fevre – Afdelingshoofd directie afval en grondstoffen gemeente Amsterdam

Menno introduceert Stef le Fevre voor een kort interview. Het interview stond vooral in het teken van afval in de Amsterdamse context.

Vraag uit de zaal: *er waren ooit plekken om frituurvet in te leveren, maar nu wordt het zelfs bij het afvalpunt bij het restafval gedaan. Hoe komt dit?*

- Dit is ontzettend zonde. Iedereen die de moeite neemt om het te scheiden zou dit moeten kunnen doen. Maar het scheiden van afval kost ook veel geld. Per jaar besteedt Amsterdam 240 miljoen aan het schoonhouden van de stad.

Menno: *is het probleem niet opgelost als we er meer geld in stoppen?*

- Ja, maar ik zie wel echt uitdagingen die niet alleen worden opgelost door meer geld. De vraag die ik aan jullie wil stellen gaat over de afvalregels van de stad. Communiceren we die nu wel goed? Bereiken we mensen wel? En hoe kunnen we dit beter doen?

Vraag uit de zaal: *wat is een containeradoptant?*

- Containeradoptanten zijn mensen die zich zorgen maken om een container. Zij maken de container schoon, spreken mensen aan op afvalgedrag, kunnen de gemeente bellen als die vol zit. Kortom, zij dragen zorg voor de containers.

Aanvulling uit de zaal: *containeradoptanten doen ook zakken die naast de container staan in de container. Dit leert de mensen die de zakken daar neerzetten juist geen goed gedrag aan. Hoe gaan we daar mee om?*

- Dit is ook een goed thema om het als beraad over te hebben. Hoe belonen we mensen voor goed gedrag?

Vraag uit de zaal: wij doen nu restafval, plastic en verschillende kartonnen bij elkaar in de gewone containers. Is het een besluit van de gemeente geweest om dit niet te scheiden?

- Ja, dit is een besluit geweest van het stadsbestuur van de gemeente. Wij bieden dit afval aan bij het Afval Energie Bedrijf (AEB). Zij halen er vervolgens het papier, karton, plastic en andere soorten afval uit. Dit noemen we nascheiding. Dit doen we alleen niet voor alle soorten afval (zoals glas en textiel).

4. Schoonheidsbeleving

Om de schoonheidsbeleving van de deelnemers uit te drukken, heeft EMMA de tekenleraar Herman Weeda uitgenodigd hen hierbij te helpen. Aan elke tafel maken de deelnemers een tekening over de schoonheid van de stad. Hierbij gaat het om de vraag: wanneer is Amsterdam voor jullie schoon genoeg? Is dat voor de deelnemers als er geen vuiltje meer op straat ligt? Of is een beetje zwerfafval nog acceptabel? Na een korte tekenles van de tekenleraar gingen de deelnemers zelf aan de slag. De tekeningen zijn te vinden op het deelnemersplatform.

5. Woord aan wethouder Rutger Groot-Wassink

Menno introduceert de wethouder Rutger Groot-Wassink voor een kort interview. Rutger is wethouder van onder andere democratisering.

- Rutger: veel ambtenaren werken heel hard om de stad echt beter te maken. Dat is belangrijk, maar ik denk dat u ons heel erg gaat helpen voor het probleem waar we nu voor staan. Ik waardeer de deelname van jullie allemaal enorm.
- Menno: wat hoop je dat het burgerberaad opbrengt?
- Rutger: Ik hoop dat jullie met elkaar mooie adviezen kunnen maken die de stad echt helpen. Natuurlijk moeten we kijken of de adviezen ook kunnen, maar veel mensen vinden een schone omgeving belangrijk. Ik hoop dat dit burgerberaad hier aan bijdraagt.

Vraag uit de zaal: *wat zijn de kaders voor onze adviezen? Wanneer gaat de gemeente er ook iets mee doen?*

- Rutger: de adviezen moeten juridisch, praktisch en financieel haalbaar zijn. Als de adviezen hieraan voldoen willen wij de adviezen overnemen.

6. Thema's bepalen

De deelnemers hebben samen stickers geplakt om te bepalen welke thema's zij belangrijk vinden en waarover zij de volgende bijeenkomst meer willen horen van experts. Deze inbreng is verzameld, en

op basis hiervan worden de volgende bijeenkomst verschillende experts uitgenodigd. De uitslag van deze stemming ontvangen jullie op een later moment.

Via MentiMeter konden de deelnemers laten weten wat zij van de avond vonden:

Vandaag vond ik...
124 responses

7. Afsluiting

Volgende bijeenkomst
Bijeenkomst 2 is op zaterdag 23 maart, 2024 in Pakhuis de Zwijger. Dan zullen jullie je gaan verdiepen in het onderwerp door van experts te horen. Voorafgaand aan de bijeenkomst ontvangen jullie meer informatie over het programma.